

Guía Docente				
Datos Identificativos				2017/18
Asignatura (*)	Fisioloxía Humana	Código	653G01107	
Titulación				
Descritores				
Ciclo	Período	Curso	Tipo	Créditos
Grao	Anual	Primeiro	Formación básica	9
Idioma	CastelánGalego			
Modalidade docente	Presencial			
Prerrequisitos				
Departamento	Ciencias Biomédicas, Medicina e Fisioterapia			
Coordinación	Cordido Carballido, Fernando	Correo electrónico	fernando.cordido@udc.es	
Profesorado	Cordido Carballido, Fernando Cudeiro Mazaira, F.Javier Juiz Valiña, Paula Madinabeitia Mancebo, Elena Mariño Alfonso, Jorge Prieto Soler, Sandra Yaneth Rivadulla Fernandez, Juan Casto Sangiao Alvarellos, Susana	Correo electrónico	fernando.cordido@udc.es javier.cudeiro@udc.es paula.juiz.valina@udc.es elena.madinabeitia@udc.es jorge.marino@udc.es sandra.prietos@udc.es casto.rivadulla@udc.es susana.sangiao@udc.es	
Web				
Descrición xeral	Esta materia pretende o desenvolvemento de competencias que permitan ao alumnado comprender e aplicar os coñecementos relacionados coa Fisioloxía Humana. Descriptor: Coñecementos sobre a función do corpo humano que capaciten para avaliar, sintetizar e aplicar tratamentos de Terapia Ocupacional.			

Competencias / Resultados do título	
Código	Competencias / Resultados do título

Resultados da aprendizaxe			
Resultados de aprendizaxe	Competencias / Resultados do título		
Coñecementos e capacidade para aplicar as funcións do corpo humano dentro do contexto da TO	A2 A3 A9	B2 B4 B5 B7 B27 B28	
Capacidade para aplicar o método científico para constatar a efectividade dos métodos de intervención para avaliar os métodos de traballo aplicados	A2 A4	B2	C3
Capacidade para reconocer e interpretar signos de función-disfunción de la persona en valoración ocupacional	A1 A2	B13	
Capacidade para saber traballar en equipo co obxectivo de lograr o bienestar do paciente	A1 A2 A3	B5	C7
Coñecementos e capacidade para aplicar Fisioloxía Humana dentro do contexto da Terapia Ocupacional	A1 A2		

Coñecementos e capacidade para aplicar Fisiopatoloxía dentro do contexto da Terapia Ocupacional	A1 A2 A3 A4	B1 B2	C3
Valorar a importancia que ten no campo da fisioloxía a investigación, a innovación e o desenvolvemento tecnolóxico no avance socioeconómico e cultural da sociedade.	A3 A4	B3	C8

Contidos	
Temas	Subtemas
Tema 1.- Introducción e aspectos básicos da Fisioloxía celular e a Neurofisioloxía	Concepto de Fisioloxía A célula como un compartimento para os procesos de intercambio (mecanismos de transporte, homeostasis) Fisioloxía das células excitables (potencial de membrana e de acción) Conceptos básicos da comunicación celular (sinapsis e mecanismos básicos das hormonas e as súas categorías) A contracción muscular: músculo estriado esquelético (axuste excitación-contracción, bioquímica da contracción, unidade motora, tipos de fibras). Comparativa co músculo liso. Sangue e sistema inmune
Tema 2.- Sistemas de regulación I: Neurofisioloxía de sistemas	Concepto básicos sobre sensación e percepción Sistema visual Sistema auditivo e equilibrio Sistema somatosensorial Sistemas asociados ao músculo: sentido muscular, propiocepción e cinestesia Sistemas químicos /olfacto e gusto Organización xeral do sistema motor. Control do movemento O sistema límbico, motivación e emocións A memoria O sistema nervioso autónomo
Tema 3.- Sistemas de regulación II: Sistema Endocrino	Principios xerais do metabolismo Sistema hipotálamo-hipofisario Hormonas da neurohipófisis GH Hormonas tiroideas Glándula adrenal/suprarrenal O páncreas Metabolismo do calcio e o fosfato Fisioloxía gonadal

Tema 4.- Sistemas de mantemento	Electrofisioloxía cardíaca: ritmicidad O corazón como bomba: mecánica cardíaca/ Fisioloxía cardíaca: actividade eléctrica: ciclo cardíaco e EKG Circulación coronaria, sanguínea e linfática. Presión arterial e retorno venoso. A ventilación pulmonar Intercambio de gases e transporte de gases Regulación da respiración Formación de ouríña Fisioloxía do ril Regulación dos líquidos corporais e equilibrio acido-base Motilidade, secreción e absorción do aparello dixestivo
Tema 5.-Integración e adaptación do organismo	Control e regulación da temperatura Principios de nutrición Fame, sede e saciedade A tensión Ritmos biolóxicos con especial fincapé no ritmo soño-vixilia os seus mecanismos de regulación e as súas alteracións Fisioloxía do envellecemento Procesos cognitivos

Planificación				
Metodoloxías / probas	Competencias / Resultados	Horas lectivas (presenciais e virtuais)	Horas traballo autónomo	Horas totais
Sesión maxistral	A2 A1 A3 A4 B1 B2 B3 B13 C8	35	105	140
Prácticas de laboratorio	A1 B1 B2 B3 B4 B5 B13 B27 C8	10	20	30
Seminario	A2 A1 A9 B1 B2 B5 B7 B13 B27 B28 C3 C7	3	19	22
Traballos tutelados	A2 A1 A9 B2 B5 B7 B13 B27 B28 C8 C3	15	17	32
Atención personalizada		1	0	1

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientativo, considerando a heteroxeneidade do alumnado

Metodoloxías	
Metodoloxías	Descrición
Sesión maxistral	A clase maxistral é tamén coñecida como "conferencia", "método expositivo" ou "lección maxistral". Esta última modalidade adóitase reservar a un tipo especial de lección impartida por un profesor en ocasións especiais, cun contido que supón unha elaboración orixinal e baseada no uso case exclusivo da palabra como vía de transmisión da información á audiencia. Para as competencias específicas do título referenciadas nesta materia.
Prácticas de laboratorio	Metodoloxía que permite que os estudantes aprendan efectivamente a través da realización de actividades de carácter práctico, tales como demostracións, exercicios, experimentos e investigacións. Para adquirir as competencias específicas do título referenciadas nesta materia.

Seminario	Técnica de traballo en grupo que ten como finalidade o estudo intensivo dun tema. Caracterízase pola discusión, a participación, a elaboración de documentos e as conclusións ás que teñen que chegar todos os compoñentes do seminario. Para adquirir as competencias xenéricas do título referenciadas nesta materia.
Traballos tutelados	Metodoloxía deseñada para promover a aprendizaxe autónoma dos estudantes, baixo a tutela do profesor e en escenarios variados (académicos e profesionais). Está referida prioritariamente á aprendizaxe do "cómo facer as cousas". Constitúe unha opción baseada na asunción polos estudantes da responsabilidade pola súa propia aprendizaxe. Este sistema de ensino baséase en dous elementos básicos: a aprendizaxe independente dos estudantes e o seguimento desa aprendizaxe polo profesor-titor. Para adquirir as competencias xenéricas, fundamentalmente, e específicas do título referenciadas nesta materia.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Traballos tutelados	A atención personalizada farase, globalmente, mediante tutorías personalizadas directas e virtuais, individuais e grupales.

Avaliación

Metodoloxías	Competencias / Resultados	Descrición	Cualificación
Sesión maxistral	A2 A1 A3 A4 B1 B2 B3 B13 C8	Exámenes escritos	70
Prácticas de laboratorio	A1 B1 B2 B3 B4 B5 B13 B27 C8	Caderno de prácticas (10%)	10
Traballos tutelados	A2 A1 A9 B2 B5 B7 B13 B27 B28 C8 C3	Avaliación continuada, incluíndo a participación nos casos prácticos e/ou traballos escritos realizados polo alumno a partir dun tema recomendado polo profesor (20%)	20

Observacións avaliación

Sistemas de avaliación: Exame escrito da materia (70% da nota final)   Caderno de prácticas (10%)   Avaliación continuada, incluíndo a participación nos casos prácticos e traballos presentados (20%)   Sistemas de cualificación: Numérico desde o 0 ao 10, sendo 10 a máxima cualificación e 5 o aprobado.   O sistema de cualificacións exprésase mediante cualificación numérica de acordo co establecido no art. 5 do Real Decreto 1125/2003 de 5 de setembro (BOE 18 de setembro), polo que se establece o sistema europeo de créditos e o sistema de cualificacións nas titulacións universitarias de carácter oficial e validez en todo o territorio nacional   Sistema de cualificacións: 0-4.9=Suspenso   5-6.9=Aprobado   7-8.9=Notable   9-10=Sobresaliente   9-10 Matrícula de Honra (Graciable)

Fontes de información

Bibliografía básica	-Berne RM, Levy MN. Fisiología (4ª ed., Span. ed.) Harcourt Brace, Elsevier (2006). -Cordido F. Fisiología y Fisiopatología de la Nutrición, Universidade Da Coruña. A Coruña, (2005). -Cordido F, Castro J, Isidro M. Trastornos endocrinos y metabólicos. Principios de Geriatria y Gerontología. Ed McGraw-Hill-Interamericana. Madrid 2006. -Delgado JM, Ferrús A, Mora F, Rubia FJ. Manual de Neurociencia. Síntesis, Madrid, 1998. -Fox SJ. Fisiología Humana. 7ª ed. MacGraw-Hill/Interamericana. Madrid, 2003 -Hall JE, Guyton AC. Fisiología Médica, Interamericana, Madrid, 2011 Rhoades RA, Tanner GA. Fisiología Médica. Masson, Barcelona, 1997. -Silverthorn DU. Fisiología Humana. 4ª ed. Panamericana. (2008). -Thibodeau GA. Estructura y función del cuerpo humano. (13ª ed.) Elsevier España, S.A. (2008).
Bibliografía complementaria	

Recomendacións

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Materias que continúan o temario

Observacións

(*A Guía docente é o documento onde se visualiza a proposta académica da UDC. Este documento é público e non se pode modificar, salvo casos excepcionais baixo a revisión do órgano competente dacordo coa normativa vixente que establece o proceso de elaboración de guías